

Cuprins

1. Determinarea consumului de energie electrică în caz de înregistrare eronată și în sistem paușal. Caracterul subsidiar al acțiunii în îmbogățire fără justă cauză. Inadmisibilitatea acțiunii în situația existenței unor proceduri speciale instituite prin acte administrative.....	9
2. Contravaloarea lipsei de folosință. Acțiune în îmbogățire fără justă cauză. Condiții.....	15
3. Contravaloarea investițiilor realizate asupra unor imobile. Acțiune în îmbogățire fără justă cauză. Incidența dispozițiilor art. 1.346 lit. a) C. civ. Efecte	21
4. Majorare salarială. Diferența dintre suma brută și suma netă primită. Lipsa caracterului cert al creanței imputate	29
5. Principiul subsidiarității. Locațiunea imobilelor. Recuperarea investițiilor efectuate la imobilul închiriat	35
6. Executarea silită a unor obligații valabile. Îmbogățire fără just temei. Caracterul subsidiar al acțiunii	41
7. Edificarea unei construcții cu acordul proprietarului terenului. Îmbogățire fără just temei. Acțiune în restituire. Condiții	49
8. Onorariu datorat executorului judecătoresc de către creditor. Acțiune în îmbogățire fără just temei. Caracter subsidiar	58
9. Inexistența raporturilor contractuale dintre părți. Îmbogățire fără justă cauză. Condițiile materiale și juridice ale acțiunii în restituire.....	71
10. Concubinaj. Transfer de bani. Clarificarea naturii juridice a operațiunii. Aplicarea principiului <i>onus probandi incumbit actori</i>	93
11. Achiziții publice. Acțiune în îmbogățire fără justă cauză. Condiții și efecte din perspectiva dispozițiilor O.U.G. nr. 34/2006. Neînrautățirea situației în propria cale de atac. Condiții și efecte	107
12. Adjudecarea unui pachet de acțiuni. Acțiune în îmbogățire fără justă cauză formulată de debitor. Condiții de admisibilitate. Acțiune în anularea actului de adjudecare, formulată de debitor. Momentul de la care curge termenul de prescripție al dreptului material la acțiune	118

13. Bilet la ordin. Lipsa transmiterii refuzului de plată pe cale electronică în sistemul SENT. Efecte.....	128
14. Acțiune în constatarea calității de constructor de bună-credință. Calificarea acțiunii de către instanță. Condiții și efecte.....	148
15. Contract de concesiune. Obligația de restituire a bunurilor de retur. Condiții și efecte din perspectiva Legii nr. 51/2006.....	156
16. Imobil restituit în natură în temeiul Legii nr. 10/2001. Acțiune în restituirea contravalorii investițiilor efectuate de către unitatea deținătoare. Îmbogățire fără justă cauză.....	163
17. Îmbogățire fără justă cauză. Începutul termenului de prescripție a dreptului material la acțiune.....	173
18. Neexecutarea obligației de predare a terenului restituit în natură prin dispoziție emisă în temeiul Legii nr. 10/2001. Edificarea unei construcții de interes public ulterior emiterii deciziei de către unitatea deținătoare. Cerere de acordare a unui imobil în compensație.....	184
19. Acțiune formulată în temeiul dispozițiilor art. 1.342 C. civ. având ca obiect o sumă de bani dobândită în timpul căsătoriei. Lipsa calității procesuale active.....	199
20. Răspundere civilă delictuală. Principiul reparării integrale a prejudiciului. Actualizarea sumei executate cu rata inflației, <i>damnum emergens</i> , cât și la dobânda legală, <i>lucrum cessans</i> . Inexistența îmbogățirii fără justă cauză.....	205
21. Privatizare. <i>Actio de in rem verso</i> formulată de societatea privatizată. Condiții și efecte.....	220
22. Contract de vânzare-cumpărare. Clauză de agravare a răspunderii contractuale. <i>Actio de in rem verso</i> . Condiții și efecte.....	246
23. Hotărâre a Curții europene a drepturilor omului. Îndeplinirea obligației principale stabilite în hotărâre ulterior punerii în executare a obligației alternative. Îmbogățire fără justă cauză.....	258
24. <i>Actio de in rem verso</i> . Momentul de la care începe să curgă termenul de prescripție.....	267
25. Imobil expropriat. Coexistența a două titluri de proprietate. Prevalența titlului proprietarului tabular. Plata despăgubirilor	

către proprietarul al cărui titlu nu era înscris în cartea funciară. Îmbogățire fără just temei	273
26. Negocieri în vederea încheierii unui contract de cesiune de părți de interes. Plata în avans a contravalorii părții de interes. Negocieri eșuate. Îmbogățire fără justă cauză. Condiții și efecte....	285
27. Daune-interese compensatorii și daune-interese moratorii. Posibilitatea cumulului.....	294
28. Raport juridic civil născut din incidența îmbogățirii fără justă cauză. Exercitarea cu bună-credință a obligațiilor civile. Eroziune monetară	297
29. <i>Resoluto jure dantis, resolvitur jus accipientis</i> . Răspundere civilă delictuală versus îmbogățire fără justă cauză	301
30. Pretenții privind îmbunătățirile aduse unui imobil. Îmbogățire fără justă cauză. Situația constructorului de bună-credință. Condiții privind chiria nedatorată	316

Adriana Pena

ÎMBOGĂȚIREA FĂRĂ JUSTĂ CAUZĂ

Adriana Pena

**ÎMBOGĂȚIREA
FĂRĂ JUSTĂ CAUZĂ**

Universul Juridic

București

- 2023 -

1. Determinarea consumului de energie electrică în caz de înregistrare eronată și în sistem paușal. Caracterul subsidiar al acțiunii în îmbogățire fără justă cauză. Inadmisibilitatea acțiunii în situația existenței unor proceduri speciale instituite prin acte administrative

art. 1.345 și art. 1.348 C. civ.

art. 101 alin. (2) din Ordinul A.N.R.E. nr. 64/2014

art. 4 și art. 26 alin. (2) lit. b) din Ordinul A.N.R.E. nr. 121/2015¹

Legea nr. 123/2012

Pentru intentarea acțiunii în restituire pentru îmbogățirea fără justă cauză trebuie să nu existe niciun alt mijloc juridic prin care cel căruia i s-a micșorat patrimoniul să poată obține ceea ce rezultă din raportul de îmbogățire. Acțiunea de in rem verso, potrivit art. 1.348 C. civ., are caracter subsidiar față de orice altă acțiune juridică, neputând fi primită ori de câte ori se constată existența vreunei alte acțiuni în realizare de drepturi.

Potrivit art. 101 alin. (2) din Ordinul A.N.R.E. nr. 64/2014, „(2) În cazul în care se constată că energia electrică măsurată este eronată, operatorul de rețea (OR) recalculează energia electrică consumată. Modul de recalculare a consumului de energie electrică și a serviciilor asociate, prețul la care se plătește și taxele aplicabile energiei electrice, precum și intervalul de timp pentru care se face recalcularea sunt reglementate prin Procedura de recalculare a consumului de energie electrică în caz de înregistrare eronată a consumului, elaborată de ANRE”.

¹ Ordinul A.N.R.E. nr. 121/2015 pentru aprobarea Procedurii privind determinarea consumului de energie electrică în caz de înregistrare eronată și în sistem paușal și pentru modificarea art. 80 din Regulamentul de furnizare la clienții finali, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 64/2014 a fost abrogat prin Ordinul nr. 190/2020 începând cu data de 4 noiembrie 2020.

În aplicarea acestor dispoziții normative a fost emis Ordinul A.N.R.E. nr. 121/2015 pentru aprobarea Procedurii privind determinarea consumului de energie electrică în caz de înregistrare eronată și în sistem paușal și pentru modificarea art. 80 din Regulamentul de furnizare la clienții finali, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 64/2014, care reglementează la art. 26 alin. (2) lit. b) procedura de decontare a consumului de energie electrică corectat/stabilit în sistem paușal.

„Dreptul la o altă acțiune pentru a obține ceea ce îi este datorat” prevăzut de art. 1348 C. civ. nu este limitat la „acțiune în instanță” în sensul clasic, tradițional de „cerere de chemare în judecată”, ci acoperă orice tip de acțiune, orice demers juridic, inclusiv parcurgerea unei proceduri speciale prevăzută prin Ordinul A.N.R.E. nr. 121/2015.

Astfel, întrucât prin aceste dispoziții normative a fost instituită o procedură specială de decontare a consumului de energie înregistrat eronat, este legală soluția instanței de apel de respingere, ca inadmisibilă, a acțiunii întemeiată pe dispozițiile art. 1345 C. civ. privind îmbogățirea fără justă cauză

*ICCJ, s. a II-a civ., dec. nr. 1146 din 17 mai 2022
(www.iccj.ro)*

Prin cererea înregistrată la data de 18 noiembrie 2019 pe rolul Tribunalului Galați, secția a II-a civilă, înregistrată sub dosar nr. x/121/2019, reclamanta Societatea de Distribuție a Energiei Electrice A. SA a solicitat, în contradictoriu cu pârâta B. SA, obligarea acesteia din urmă la plata sumei de 4.343.437,24 de lei, reprezentând contravaloare energie electrică consumată și neachitată. A solicitat și obligarea pârâtei la plata cheltuielilor de judecată.

În drept, reclamanta a invocat dispozițiile art. 1.345 C. civ. și următoarele, raportate la art. 1.640 C. civ.

Pârâta a depus întâmpinare, prin care a invocat excepția lipsei calității procesuale active a reclamantei, excepția lipsei calității procesuale pasive a sa, excepția inadmisibilității cererii de chemare în judecată fundamentată pe îmbogățirea fără justă cauză, excepția decăderii/prescripției dreptului material la acțiune.

Prin sentința civilă nr. 694 din 27 mai 2021, pronunțată în dosarul nr. x/121/2019**, atribuit în urma pronunțării regulatorului de competență de către Curtea de Apel Galați, secția I civilă, Tribunalul Galați, secția a II-a civilă a admis excepția inadmisibilității cererii de chemare în judecată, invocată de pârâtă. A respins cererea de chemare în judecată formulată de reclamanta Societatea de Distribuție a Energiei Electrice A. SA în contradictoriu cu pârâta B. SA, ca inadmisibilă.

A respins cererea pârâtei de obligare a reclamantei la plata cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiată.

Împotriva acestei decizii a formulat apel reclamanta, care a fost respins, ca nefondat, prin decizia civilă nr. 307/A din 4 noiembrie 2021, pronunțată de Curtea de Apel Galați, secția a II-a civilă, în dosar nr. x/121/2019**.

Prin aceeași decizie a fost obligată apelanta la plata către intimată a sumei de 8.000 lei reprezentând onorariu avocațial, așa cum a fost acesta redus de instanța de apel.

Împotriva deciziei instanței de apel, reclamanta Societatea de Distribuție a Energiei Electrice A. SA a formulat recurs, solicitând, în temeiul art. 488 alin. (1) pct. 8 C. pr. civ., admiterea recursului, casarea hotărârii recurate iar, în rejudecarea excepției inadmisibilității, a solicitat respingerea excepției ca neîntemeiată, cu consecința trimiterii cauzei la Tribunalul Galați, potrivit art. 497 alin. (1) C. pr. civ., pentru judecarea cauzei, întrucât instanța a soluționat procesul fără a intra în judecata fondului.

Recursul nu este fondat.

Prin cererea de chemare în judecată, reclamanta Societatea de Distribuție a Energiei Electrice A. SA a solicitat, în contradictoriu cu pârâta B. SA, obligarea acesteia din urmă la plata sumei de 4.343.437,24 de lei, reprezentând contravaloare energie electrică consumată din rețeaua de distribuție în perioada februarie 2016-februarie 2019 și neachitată reclamantei, în temeiul art. 1.345 C. civ. privind îmbogățirea fără justă cauză.

Potrivit stării de fapt necontestată de părți, instanța supremă reține că, între C. SA și B. SA s-a încheiat contractul de vânzare-cumpărare a energiei electrice nr. 443E/26 ianuarie 2016, în baza căruia a fost livrată energie electrică inclusiv la punctul de consum din str. X.